Jongerenwerk (K0160)

Servicedocument – Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Zet jongeren in hun kracht ter bevordering van hun maatschappelijke participatie.	
Complexiteit:	De jongerenwerker is werkzaam in een dynamische omgeving. Hij* voert zijn werkzaamheden uit in de wijk en is veelal in contact met jongeren. De jongerenwerker heeft te maken met een steeds wisselende en niet of weinig gestructureerde omgeving, dit is afhankelijk van de wijk waarin hij werkt, de jongeren met wie hij werkt en de problematieken die hij daarbij tegen kan komen. In de verschillende contexten (bijvoorbeeld het platteland, een wijk in grote stad of op een school) betrekt de jongeren werker de omgeving Naast het werken met jongeren, maakt ook het samenwerken met andere professionals (zoals hulpverleners, gemeenteambtenaren, politie, vrijwilligers of personen uit het informele netwerk van de jongere) deel uit van zijn dagelijkse werkzaamheden. Dit maakt het werk complex. Voor een goede werkuitoefening past de jongerenwerker specialistische kennis van en over jongeren toe, alsook specifieke vaardigheden om de jongeren te kunnen ondersteunen. Waar mogelijk zal de jongerenwerker groepen bedienen, bijvoorbeeld bij activiteiten of voorlichting als het gaat om preventie-werkzaamheden. Daarnaast zorgt hij waar nodig voor maatwerk. De jongerenwerker maakt hierbij gebruik van de persoonlijke kwaliteiten en talenten van de jongeren waarmee hij werkt. Deze talenten en kwaliteiten gebruikt hij om de jongeren in hun eigen kracht te zetten en hen daarmee te stimuleren om zelf eventuele (beginnende) problemen aan te pakken, jongeren zelf sturing te geven aan het eigen leven en /de eigen ontwikkeling. De jongerenwerker betrekt hierbij de omgeving van de jongere, of laat de jongere zelf zijn omgeving betrekken bij oplossingen. De omgeving kan sterk verschillen (bijvoorbeeld het platteland, een wijk in grote stad of een school), de verschillende contexten vragen verschillende werkwijzen om naast de jongere zelf ook de omgeving te betrekken bij oplossingen. In de samenwerking met netwerkpartners is de jongerenwerker generalist. Hij weet zijn specialisme over te brengen in multidisciplinaire overleggen en kent de grenzen van zijn eigen specialisme. *Waar ‘hij’ staat kan ook ‘zij’ worden gelezen, waar ‘zijn’ staat kan ook ‘haar’ worden gelezen.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De jongerenwerker werkt zelfstandig onder leiding van zijn leidinggevende aan het voorkomen of aanpakken van sociale vraagstukken en het bevorderen van maatschappelijke participatie van jongeren waardoor jongeren (meer) kans kunnen hebben op een beter toekomstperspectief. Hij werkt samen met collega's en externe professionals aan een integrale aanpak passend bij de specifieke situatie van de jongeren. De jongerenwerker is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de taken die hij uitvoert en zijn aandeel in de samenwerking met anderen. Hij legt verantwoording over zijn werkzaamheden af aan zijn leidinggevende.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Zet jongeren in hun kracht ter bevordering van hun maatschappelijke participatie.	De beginnende beroepsbeoefenaar verkent leefwereld, jongerencultuur en ontwikkeling in de wijk en organiseert samen met jongeren een veilige bijeenkomst voor ontmoeting en participatie.	De beginnende beroepsbeoefenaar begeleidt jongeren in passende taal, activeert hun talenten en eigen keuzes, stemt af met betrokkenen en handelt zorgvuldig volgens beroepsnormen.	De jongerenwerker levert een begeleide bijeenkomst op waarin jongeren met passende eigen inbreng maatschappelijke participatie oefenen en talentgerichte keuzes maken.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Zet jongeren in hun kracht ter bevordering van hun maatschappelijke participatie.	De beginnend beroepsbeoefenaar legt contact met een groep jongeren, analyseert groepsontwikkeling en verbindt groeps- en wijkkenmerken met hun leefwereld en jongerencultuur.	De beginnend beroepsbeoefenaar handelt zorgvuldig en veilig, betrekt jongeren bij het kiezen van een aanpak, signaleert kansen en risico's vroegtijdig, en schakelt waar nodig door binnen beroepsgrenzen.	De begeleide jongeren hebben hun maatschappelijke vaardigheden zichtbaar ontwikkeld en gekozen voor passende activiteiten, waarmee hun deelname aan de wijk duidelijk vorm krijgt en merkbaar toeneemt.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Zet jongeren in hun kracht ter bevordering van hun maatschappelijke participatie.	De beginnend beroepsbeoefenaar legt contact met jongeren en groepen, verkent behoeften en talenten, en zet hen aan tot maatschappelijke betrokkenheid vanuit hun leefwereld.	De beginnend beroepsbeoefenaar gaat zorgvuldig in gesprek, sluit aan op jongerencultuur en diversiteit, kiest passende, veilige activiteiten met ruimte voor initiatief, en stemt af met omgeving en netwerk.	De jongerenwerker ondersteunt jongeren bij maatschappelijke betrokkenheid door een passend, veilig participatie-aanbod met ruimte voor initiatief, afgestemd op hun leefwereld en betrokken omgeving.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl